

УКАЗАНИЯ

**по приложението на чл. 89 от Правилника за администрацията на районните, окръжните, административните, военните и апелативните съдилища
(р. на ВСС от 29. 07. 2009 година, обн. ДВ, бр. 66/18. 08. 2009 година)**

В съдилищата се образуват следните видове дела:

I. Първоинстанционни дела:

A. Наказателни дела:

1. Общ характер:

- по обвинителен акт (чл. 247, ал. 1, т. 1 от НПК),
- по споразумение за решаване на делото, внесено от прокурора (чл. 382, ал. 1 от НПК)

2. Частен характер:

- по тъжба на пострадалия от престъплението (чл. 247, ал. 1, т. 2 от НПК)

3. Частни наказателни дела:

- по частни жалби и/или частни протести по НПК, в т. ч. по чл. 64, ал. 5 и по чл. 65, ал. 4 от НПК,
- по молби за реабилитация (чл. 434 от НПК),
- по предложение на прокурора за прилагане на принудителни медицински мерки по чл. 89 от НК (чл. 427 от НПК),
- по искане на ръководителя на лечебното заведение за провеждане на задължително лечение (чл. 154, ал. 3 от 33), за продължаване на срока на временно настаняване за лечение (чл.

154, ал. 2 от 33), по искане на прокурора за задължително настаняване и лечение (чл. 157 от 33),

- по производствата във връзка с изпълнение на наказанията (Глава XXXV от НПК),

- по исканията за съдебен контрол в досъдебното производство (Глава седма, Раздел II от НПК, обжалване отказа на прокурора за връщане на вещевени доказателства – чл. 111, ал. 3 от НПК, искания за разрешение или одобрение на процесуално-следствени действия, разпити на обвиняем и свидетел пред съдия),

- по жалби срещу постановленията за прекратяване и спиране на наказателното производство (чл. 243, ал. 3, чл. 244, ал. 5 от НПК),

- по искания по чл. 40, ал. 4 от ДОПК във връзка с действията на органа по приходите за обезпечаване на доказателства,

- по жалби по чл. 111 от ЗИНЗС срещу заповедите за налагане на дисциплинарно наказание.

Не се образуват частни наказателни дела:

- по молби за тълкуване на влязлата в законна сила присъда или определение (чл. 414, ал. 1, т. 1 от НПК),

- по молби за изменение на мярката за неотклонение по висящо съдебно производство,

- по искания от НБПП за присъждане на адвокатско възнаграждение на служебен защитник,

- по искания от всякакъв характер във връзка с разноските по делото, като произнасянето се извършва в рамките на самото дело,

- по молби на граждани за отбелязвания в бюлетин за съдимост.

4. Административно-наказателни дела:

- по жалби срещу наказателни постановления,
- по Указа за борба с дребното хулиганство и по Закона за опазване на обществения ред при провеждане на спортни мероприятия,
 - по предложения за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание по чл. 78а от НК (чл. 375 и сл. от НПК),
 - по жалби срещу решения на местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (чл. 24 от ЗБППМН),

Общи правила по наказателни дела:

След прекратяване на съдебното производство в хипотезите на чл. 42, ал. 2 от НПК (определяне на подсъдност) и на чл. 249 от НПК (връщане на делото на прокурора от съдията-докладчик), чл. 288, т. 1 (прекратяване на съдебното производство и изпращане на делото на съответния прокурор), повторно внесено в съда дело се образува под нов номер и се възлага за разглеждане на първоначалния съдия-докладчик.

Върнатото дело от горната инстанция за ново разглеждане от друг състав на същия съд, се образува под нов номер.

По молби за определяне на общо наказание по влезли в законна сила присъди, не се образуват отделни дела, а молбите се прилагат и разглеждат по делото, по което е постановена последната влязла в законна сила присъда (чл. 39 от НПК).

По искания по Закона за електронните съобщения (чл. 250б) за издаване на разрешения по чл. 250в от Закона, не се образуват отделни производства, а се оформят и съхраняват като преписки.

Б. Граждански дела:

1. По всички молби и жалби от гражданскоправен характер, за които законът изрично предвижда да се разглеждат в открито съдебно заседание и се постановява решение, се образуват граждански дела.

2. По частните жалби по ГПК, както и във всички случаи, извън тези по т. 1, на молби и жалби от гражданскоправен характер, вкл. тези на действия на съдебна администрация и на действия по делегация на български и чуждестранни съдилища, се образуват частни граждански дела.

3. По молби за тълкуване на решение (чл. 251 от ГПК), за поправка на очевидна фактическа грешка (чл. 247 от ГПК), за издаване на дубликат от изпълнителен лист (чл. 409 от ГПК), както и в случаите на обезсилване на решение за възлагане в делбеното производство (чл. 349, ал. 6 от ГПК), частни граждански дела не се образуват, освен ако делото е изгубено или унищожено.

По молби за изменение на решението в частта за разноските (чл. 248 от ГПК) и за допълване на решението (чл. 250 от ГПК), ако в срока за пазенето му се установи, че делото е изгубено или унищожено, се провежда производство по възстановяването му при условията и по реда на чл. 108 от Правилника, а молбите се прилагат и разглеждат по възстановеното дело.

4. По искане на заявителя за издаване на заповед за изпълнение (чл. 410, чл. 417 от ГПК) се образува частно гражданско дело.

По постъпило възражение от длъжника по чл. 414 от ГПК не се образува отделно дело, а администрирането на възражението се

извършва в рамките на първоначално образуваното частно гражданско дело.

Не се образуват частни граждански дела:

- по молби за издаване на изпълнителен лист по влязло в законна сила решение,
- по молби за допускане на обезпечение по висящ иск,
- по молби за отмяна на допуснатото обезпечение и освобождаване на гаранция или за замяна на обезпечителни мерки по образувано частно гражданско дело за обезпечение,
- по искане за спиране на изпълнението на изпълнителни дела, образувани по актове, постановени по реда на чл. 417 от ГПК,
- по искания от Националното бюро за правна помощ,
- по молби за освобождаване от държавни такси,
- по молби за удостоверяване наличие/липса на висящи производства срещу молителя,
- по частни жалби само в частта за разноските или срещу определението за привременни мерки, когато има постъпила въззивна жалба срещу решението,

В. Търговски дела:

- по всички молби и жалби в производствата по чл. 365 и сл. от ГПК и
- по производствата по несъстоятелност.

Г. Фирмени дела:

по искания за вписване на юридически лица с нестопанска цел и други юридически лица, които не са търговци.

Към делото се прилагат, по реда на тяхното постъпване, и се разглеждат исканията за вписване на промени във вписаните обстоятелства.

Д. Административни дела:

- по жалби по реда на АПК и по други закони, предвиждащи съдебен контрол на административни актове от административен съд, по които се постановява решение, се образуват административни дела,

- по всички останали искания и жалби по реда на АПК и други закони, по които съдът се произнася с определение или разпореждане, се образуват частни административни дела.

II. Въззивни дела се образуват по жалби и/или протести пред въззивната инстанция, подадени срещу решения и присъди на първоинстанционните съдилища.

Въззивните дела са от същия характер като делото, по което е постановен атакуваният съдебен акт.

III. Касационни дела се образуват по касационни жалби пред окръжния и пред административния съд.

Касационните дела са от същия характер като делото, по което е постановен атакуваният съдебен акт.

Нотариални дела се образуват в съда в съдебните райони, в които съдията по вписванията изпълнява нотариални функции (чл. 280, ал. 1, т. 2 от ЗСВ, Глава 54 от ГПК).

Изпълнителни дела се образуват по молбите за образуване на изпълнително производство (чл. 426 от ГПК).

Общи правила:

1. Подадени молби по вече образувани дела, не се образуват в отделни дела.

2. Когато делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на същия съд, то се образува под нов номер. Отбелязва се с индекс "В" и се отразява по този начин в статистическия отчет (*подлежи на обсъждане*).

3. При отмяна на определение за прекратяване на делото (извън изрично посочените случаи), производството продължава под същия номер на делото.

4. Когато специални закони съдържат изисквания за секретност на дадена информация и такава е приложена по конкретно дело, по преценка на съдията-докладчик по делото, то може да бъде образувано като секретно или да бъде засекретено в хода на производството. Тези дела се обозначават с индекс "С".

5. След прекратяване на въззивното производство и връщане на делото на първоинстанционния съд с указания по администриране на жалбата/протеста, при внасянето му след изпълнение на указанията, делото не се образува под нов номер и се възлага за разглеждане на същия съдия-докладчик.